

מלחמה - אתחלתא דנאולה (מגילה ז' ע"ב)

מלחמה שלום

תיבה אחר תיבה בסוד אחדות הבריא

אדרת

פלו פאדֶרֶת שְׁעָר, מכחו רצה להורג את יעקב

בחינת היזק נוסף שיש בעשו בהיותו פאדֶרֶת שְׁעָר, הוא שהיה מזיק ליעקב, כמ"ש בתולדות יצחק (בראשית כה, יט), וז"ל, והיתר הספק העשירי למה נתרצצו, לפי שעשו היה מלא שער כאדרת, וכל כך היה שער רב ועצום עד שקראו שמו עשו. ובשער הרב ההוא היה מזיק ליעקב, והיה יעקב מגלגל עצמו מצד לצד, ואף על פי שכל אחד מהם בפני עצמו, ואינם בשליה אחת, עם כל זה היה מזיק לו וכו', ופי' ה"ר בחי' ז"ל, שני בנים נולדים תאומים, כל אחד נוצר בפני עצמו בשליה אחת לכל אחד, אבל יעקב ועשו היה הפלא הגדול שיצירת שניהם בשליה אחת, עכ"ל. והבן, שזהו הכח שנגלה לבסוף שעשו רוצה להרוג את יעקב.

עשו גימטרייה שלום

ונודע שעשו גימטרייה שלום, וביארו הראשונים שיש בו ניצוץ שלום. ולולי אותו ניצוץ, היה הורג בפועל ליעקב.^א

וירם את אדרת אליהו

עוד בחינת מלחמה ושלום הנמצא באדרת, מובא ברמ"ע מפאנו (מאמר שבתות ה'), וז"ל, במלחמת מדין, שפנחס הוא אליהו, היה משוח מלחמה, וכתוב (מלכים ב, יג) וַיָּרֶם אֶת אֲדָרֶת אֱלִיָּהוּ, עכ"ל, עיי"ש. והרי שאליהו שהיה לו אדרת, הוא פנחס שהיה משוח מלחמה. ופנחס נתברך בכְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב).

פלו פאדֶרֶת שְׁעָר, שער הצמר

פעם ראשונה שכתוב אדרת בתורה הוא לגבי עשיו, שכתוב (בראשית כה, כה) פָּלוּ פְּאֲדֶרֶת שְׁעָר. ופרש"י (שם), וז"ל, מלא שער כטלית של צמר המלאה שער, עכ"ל. וברד"ק (שם) ביאר יותר, וז"ל, היה כלו מלא שער כמו האדרת, שהיא בעלת שער שתולים בה תלתלי שער הצמר, עכ"ל.

פלו פאדֶרֶת שְׁעָר, שלובשים הרועים

וכתב הרשב"ם (שם), וז"ל, פאדֶרֶת שְׁעָר - שלובשים הרועים, עכ"ל. ולכן היה עשיו כן, מפני שדרכו היה להיות כרועה, להיות עם בעלי חיים. אולם לא לטובתם; כרועה שרועה צאנו לשומרו ולזונו, אלא היה איש ציד, שכל היותו נלחם עם בהמות וחיות לצוד אותם, ולשופך דמים. וזה שורשו של עשו, שפיכות דמים - אדמוני.^ב ומשורש מעשיו, אדרתו הייתה אדומה.^ג

פלו פאדֶרֶת שְׁעָר, שורש למלחמה עם אמו

ושורשו של עשו, היותו שופך דמים - אדמוני, כבר נגלה בהיותו במעי עמו,^ד שנלחם עם אמו להרגה. ודקות זו מתגלה בהיותו פאדֶרֶת שְׁעָר, כמ"ש בצרור המור (שם), וז"ל, כי העובר שיש לו שער מזיק לאשה וגורמת לה הקיא והחימוץ. וכל שכן זה שיצא עשוי ונגמר, עכ"ל. וזהו שורש דק של מלחמה עם אמו. וכן אמרו חז"ל (פסיקתא זוטרתא, בראשית כה, כב), שהיה לרחל צער עיבור ביותר, וז"ל, וַתֵּאָמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנִי. ר' חגי בש"ר יצחק אמר מלמד שהיתה רבקה אמנו אומרת לנשים, כלום הגיע לידכם כזה הצער בהריון ויאמרו לה לאו, וַתֵּאָמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנִי, מצטערת מכל הנשים, עכ"ל. והשורש הדק לכך הוא, שמזלא חזי שיש בתוכה כח מלחמה, ששורשו שפיכות דמים.

^א עיין ברלב"ג (בראשית כה), וז"ל, והנה יצא הראשון אדום, והיה כולו בעל שער כאדרת, וזה ממה שיורה על הפלגת חום הטבעי בו, ושהיותו נשלמה תכלית השלמות בהיותו ברחם, ולזה נתחדשו לו אלו השערות, עכ"ל. וחום זה הוא טבעו, ולכן הוא שופך דמים.

^ב ריקאנטי (בראשית כה, כה) עשו הרשע נמשך אחרי פעולת הדיון, זהו סוד וְעַל סֶרְפָּף תִּקְנֶה (בראשית כו, מ), ועל כן היה אדמוני. והבן, אמרו פלו פאדֶרֶת שְׁעָר, הרמז לכחות הטומאה היוצאים ממנו, ולכן צריכין גילוח שנאמר (ישעיהו י, כ) בַּיּוֹם הַהוּא יִגָּלֶת אֲדָמִי וְגו'. אולם עיין בחזקוני ובעל הטורים (שם), שפירשו שאדמוני לא קאי על פאדֶרֶת שְׁעָר, עיי"ש.

^ג ועיין בר' חיים פלטיאל (שם), וז"ל, אֲדָמוֹנִי. מלמד שהשחית רחם [אמו ונתגאל בדם] וזהו אדמיותו, עכ"ל.

^ד להרחבה יש לעיין במלחמה - שלום ערך אדום.